

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ
LƏNKƏRAN DÖVLƏT UNIVERSİTETİ
FƏNN SİLLABUSU

"Təsdiq edirəm"

Tədris məsələləri üzrə
prorektor vəzifəsini icra edən:

 dos. Zaur Məmmədov
"___" ___ 2025-cü il

İxtisaslaşma: 060109 - "Biologiya fənninin tədrisi metodikası və metodologiyası"

Fakültə: Təbiyyat

Kafedra: Fizika, kimya və biologiya

I. Fənn haqqında məlumat: S\F Botanikanın tədrisi metodikası

Fənnin adı: S\F Botanikanın tədrisi metodikası. Biologiya və ekologiya kafedrasının
10.09.2024-cü il protokolu ilə təsdiq edilmişdir (Protokol № 1).

Kodu: : MIF – B05.4

Tədris ili: II (2025-2026) Semestr: III

Tədris yükü: cəmi:180 saat. Auditoriya saati -30 saat (mühazirə 30 saat, seminar 15 saat)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan ili

AKTS üzrə kredit: 6

Auditoriya.

Saat: V gün, 16³⁰-17³⁵

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Məmmədhusəyn Hüseynov biol.ü.f.d., dosent

Məsləhət günləri və saati: IV-V gün saat 14⁰⁰-17⁰⁰.

E-mail ünvanı: mamed.h@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., H.Z.Tağıyev

III. Təvsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər

1. Seyidli.Y . Biologiya (Müəllim üçün metodik vəsait), Bakı nəş. 2014- cuil
2. Ə. Hüseynov, T. Abdullayeva Biologiya tədrisinin müasir metodikası, Bakı,2012
3. M. Babayev, M. Məcidov Biologiya tədrisi metodikası, Bakı,2005
4. M. Paşayeva Biologiyanın tədrisində interaktiv təlim üsullarından istifadə metodikası, Bakı, 2003
5. Z. Veysova Fəal/İnteraktiv təlim: Müəllimlər üçün vəsait, UNICEF, Azərbaycan Respublikası, Bakı,2007

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurətyoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Botanikanın tədrisinin metodikası fənni yeni yaranmış elm sahələrindən biridir. Məlum olduğu kimi yeni dərsliklərdə məzmun xəttindən asılı olaraq mövzuların verilməsindən asılı olaraq Botanika – bitkilər aləmi ilə

bağlı mövzular Orta ümumtəhsil məktəblərində VI sinifdən başlayaraq tədris olunur. Yeni dərsliklər Ümumi təhsil pilləsinin dövlət standartları və proqramları (kurikulumları) əsasında hazırlanmışdır. Botanikanın

tədrisinin metodikası fənninin məqsədi: morfoloji və fizioloji məzmunlu, ibtidai bitkilərin əsas qrupları mövzusunda dərslərin tədrisi metodikasını öyrətməkdir. .

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriyadərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərinədən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırabilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəritar.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada təcibgörüləcək.

X. Təqvim mövzu planı:(mühazirə 30 saat, seminar 15 saat)

SN	Mühazirə Mövzuların adı	Saatların miqdarı	Tarix
1.	Giriş. Biologiyanın tədrisi metodikası pedaqoji fənlərdən biri kimi Plan: 1.XXI əsrdə təhsil islahatlarının prinsipləri 2.Biologiyanın tədrisi metodikası fənnin obyekti, predmeti , məqsədi və vəzifələri. <i>Mənbə: [1; 2;4;]</i>	2	
2	Biologiyanın tədrisi metodikasının inkişaf tarixi Plan: 1/ XX əsrin başlanğıcında təbiyyat elmlərinin tədrisi metodikasının inkişafı 2.1917-1990-ci illərdə botanikanın tədrisi metodikasının inkişaf tarixi <i>Mənbə: [1; 2;4;5;]</i>	2	
3	Azərbaycanda məktəb və pedaqoji fikrin inkişaf istiqamətləri Plan: 1.Müxtəlif pedaqoji ideyaların botanikanın inkişafında yeri 2.Dini ideyaların məktəb və pedaqoji fikrin inkifına təsiri <i>Mənbə: [1; 2;4;5;]</i>	2	
4	Azərbaycanda botanikanın tədrisi metodikası elminin formalaşdırılması Plan: 1. Azərbaycan mütəfəkkirlərinin təbiət haqqındakı düşüncələri və onun öyrənilməsi 2. Azərbaycanda mütəfəkkirlərinin təbiət haqqındakı düşüncələrin elmi əsaslarının öyrənilməsi <i>Mənbə: [1; 2;4;5;8;9]</i>	2	
5.	Botaniki biliklərin mənimsənilməsində tefəkkürün rolu Plan: 1. Botaniki biliklərin mənimsənilməsində yaddaş və məntiqi tefəkkür 2. Botaniki biliklərin mənimsənilməsində tənqidi və yaradıcı tefəkkür <i>Mənbə: [1; 2;4;5;8;9]</i>	2	
6	Botaniki biliklərin biologiya müəllimini peşəkar səviyyəsinin inkişaf etdirilməsində rolu Plan: 1.Müəllimin şəxsi keyfiyyətləri 2.Təlimin stimullaşdırılmasındakı amillər	2	
7	Botanikanın tədrisində anlayışların tədrisi metodikası Plan: 1. Botanika təlimində anlayışların yeri və rolu 2.Anlayışların inkişaf metodikası <i>Mənbə: [1; 2;4;5;8;9]</i>	2	

8	Botanikanın tədrisində tərbiyə məsələlərinin formalaşdırılması Plan: 1.Botanika dərslərində tərbiyə məsələləri 2. Botanika dərslərində ətraf mühitin mühafizəsi metodikası <i>Mənbə: [1; 2;4;5;8;9]</i>	2	
9.	İbtidai və ali sporlu bitkilər mövzusunda dərslərin tədrisi metodikası Plan: 1/İbtidai bitkilər mövzusunda dərslərin tədrisi metodikası 2. Ali sporlu bitkilər mövzusunda dərslərin tədrisi metodikası <i>Mənbə: [1; 2;4;5;8;9]</i>	2	
10	Toxumlu bitkilər mövzusunda dərslərin tədrisi metodikası Plan: 1. Çılpaqtoxumlu bitkilər mövzusunda dərslərin tədrisi metodikası 2.Örtülütoxumlu bitkilər mövzusunda dərslərin tədrisi metodikası <i>Mənbə: [1; 2;4;5;]</i>	2	
11	Botanikanın tədrisində tətbiq olunan təlim metodları Plan: 1.Botanika dərslərində təlimin metodlarının təsnifatı 1.Təcrübə nümayişi <i>Mənbə: [1; 2;4;5;]</i>	2	
12	Botanikanın tədrisində təbii obyektlərin tanınması və təyini metodikası Plan: 1.Botanikanın tədrisində hadisələrin müşahidəsi 2. Botanikanın tədrisində eksperimentin aparılması <i>Mənbə: [1; 2;4;5;]</i>	2	
13	Botanikanın tədrisində öyrədici mühitin inkişafı və onun növləri Plan: 1/Maddi-texniki baza 1.Biologiya kabinet <i>Mənbə: [1; 2;4;5;]</i>	2	
14	Botanikanın tədrisində təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması. Plan: 1/Müəllimin planlaşdırma bacarığı 2.Perspektiv planlaşdırma aparılma qaydaları <i>Mənbə: [1; 2;4;5;]</i>	2	
15	Botanikanın tədrisində qiymətləndirilmənin aparılması, yeni qiymət mexanizminin yerinə yetrilməsi Plan: 1Qiymətləndirilmənin növləri və aparılması metodikası 2. Botanikanın tədrisində yeni qiymət mexanizmin yerinə yetrilməsi və üstünlükləri <i>Mənbə: [1; 2;4;5;]</i>	2	
Cəmi	30 saat	30 s	

XI. Fənn üzrə tələblər və tapşırıqlar.

Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etməli olduqları təsəvvür, verdiş və bacarıqları:

- İnformasiya mənbəyi ilə işin bacarıq və verdişi.
- Əsas amilin təhlili və ayıra bilməsi; müqayisə, ümumləşdirmə və sistemləşdirmə; konkretləşdirmə, sübut və rəddetmə, ziddiyyətləri görmə bacarığı;

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Azərbaycanda məktəb və pedaqoji fikrin inkişaf istiqamətlərin öyrənir;
- Botaniki biliklərin mənimsənilməsində tefəkkürün rolun öyrənir;
- Botanikanın tədrisində tətbiq olunan təlim metodların öyrənir;
- Botanikanın tədrisində öyrədici mühitin inkişafı və onun növlərin öyrənir;
- İbtidai və ali sporlu bitkilər mövzusunda dərslərin tədrisi metodikasın öyrənir;

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollektiv sualları:

I Kollektiv sualları:

1. Biologiyanın tədrisi metodikası pedaqoji fənlərdən biri kimi
2. Biologiyanın tədrisi metodikası fənnin obyekt, predmeti, məqsədi və vəzifələri
3. XXI əsrdə təhsil islahatlarının prinsipləri
4. Biologiyanın tədrisi metodikasının inkişaf tarixi
5. XX əsrin başlanğıcında təbiyyat elmlərinin tədrisi metodikasının inkişafı
6. 1917-1931-ci illərdə botanikanın tədrisi metodikasının inkişaf tarixi
7. Azərbaycanda məktəb və pedaqoji fikrin inkişaf istiqamətləri
8. Müxtəlif pedaqoji ideyaların botanikanın inkişafında yeri
9. Dini ideyaların məktəb və pedaqoji fikrin inkişafına təsiri
10. Azərbaycanda botanikanın tədrisi metodikası elminin formalaşdırılması

II Kollektiv sualları:

1. Azərbaycan mütəfəkkirlərinin təbiət haqqındakı düşüncələri və onun öyrənilməsi
2. Azərbaycanda mütəfəkkirlərinin təbiət haqqındakı düşüncələrin elmi əsaslarının öyrənilməsi
3. Botaniki biliklərin mənimsənilməsində yaddaş və məntiqi tefəkkür
4. Botaniki biliklərin mənimsənilməsində tənqidi və yaradıcı tefəkkür
5. Botaniki biliklərin biologiya müəlliminin peşəkar səviyyəsinin inkişaf etdirilməsində rolu
6. Botanikanın tədrisində anlayışların tədrisi metodikası
7. Botanika təlimində anlayışların yeri və rolu
8. Botanika dərslərində tərbiyə məsələləri
9. Botanika dərslərində ətraf mühitin mühafizəsi metodikası
10. İbtidai bitkilər mövzusunda dərslərin tədrisi metodikası

XV. İmtahan sualları:

SİF Botanikanın tədrisi metodikası fənnindən imtahan sualları.

1. Biologiyanın tədrisi metodikası pedaqoji fənlərdən biri kimi
2. Biologiyanın tədrisi metodikası fənnin obyektı, predmeti, məqsədi və vəzifələri
3. XXI əsrdə təhsil islahatlarının prinsipləri
4. Biologiyanın tədrisi metodikasının inkişaf tarixi
5. XX əsrin başlanğıcında təbiyyat elmlərinin tədrisi metodikasının inkişafı
6. 1917-1931-ci illərdə botanikanın tədrisi metodikasının inkişaf tarixi
7. Azərbaycanda məktəb və pedaqoji fikrin inkişaf istiqamətləri
8. Müxtəlif pedaqoji ideyaların botanikanın inkişafında yeri
9. Dini ideyaların məktəb və pedaqoji fikrin inkişafına təsiri
10. Azərbaycanda botanikanın tədrisi metodikası elminin formalaşdırılması
11. Azərbaycan mütəfəkkirlərinin təbiət haqqındakı düşüncələri və onun öyrənilməsi
12. Azərbaycanda mütəfəkkirlərinin təbiət haqqındakı düşüncələrin elmi əsaslarının öyrənilməsi
13. Botaniki biliklərin mənimsənilməsində yaddaş və məntiqi tefəkkür
14. Botaniki biliklərin mənimsənilməsində tənqidi və yaradıcı tefəkkür
15. Botaniki biliklərin biologiya müəlliminin peşəkar səviyyəsinin inkişaf etdirilməsində rolu
16. Botanikanın tədrisində anlayışların tədrisi metodikası
17. Botanika təlimində anlayışların yeri və rolu
18. Botanika dərslərində tərbiyə məsələləri
19. Botanika dərslərində ətraf mühitin mühafizəsi metodikası
20. İbtidai bitkilər mövzusunda dərslərin tədrisi metodikası
21. Ali sporlu bitkilər mövzusunda dərslərin tədrisi metodikası
22. Çilpaqtoxumlu bitkilər mövzusunda dərslərin tədrisi metodikası
23. Örtülütoxumlu bitkilər mövzusunda dərslərin tədrisi metodikası
24. Botanikanın tədrisində tətbiq olunan təlim metodları
25. Botanikanın tədrisində təbii obyektlərin tanınması və təyini metodikası
26. Botanikanın tədrisində müşahidə və eksperimentin aparılması
27. Botanikanın tədrisində maddi-texniki baza
28. Botanikanın tədrisində biologiya kabinetinin əhəmiyyəti
29. Botanikanın tədrisində təlim fəaliyyətinin planlaşdırılması.
30. Botanikanın tədrisində qiymətləndirilmənin aparılması.

Botanikanın tədrisi metodikası" fənninin sillabusu "Biologiyanın tədrisi metodikası və metodologiyası" ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Botanikanın tədrisi metodikası fənn sillabusu Fizika, kimya və biologiya kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq olunmuşdur. (10 sentyabr 2025-cü il protokol № 1)

Fənn müəllimi:

dos.M.B.Hüseynov

Kafedra müdiri v.i.e:

dos.N.C.Paşayev